

O'QITUVCHINING INNOVATSION FAOLIYATINI OSHIRISH

Ne'matov Rixsitilla Bahodirjon o'g'li

Jamoat xavfsizligi universiteti

“Xizmat faoliyatini psixologik ta'minlash”

yo'nalishi 4- bosqich kursanti

Annotatsiya

Ushbu maqolada o'qituvchi pedagogik faoliyatini samarali olib borishdagi innovatsion texnologiyalar bilan boshqarish va uning natijaviyligi tashxis qilish haqida bayon etilgan.

Tayanch iboralar: o'qituvchi, o'quv faoliyati, innovatsiya, ta'lim texnologiyasi

Аннотация

В этой статье учителю рассказывается об управлении его педагогической деятельностью с помощью инновационных технологий в эффективной реализации и диагностике ее эффективности.

Ключевые слова: педагог, образовательная деятельность, инновация, образовательная

Annotation

In this article, the teacher is told about the management of his pedagogical activity with innovative technologies in effective implementation and the diagnosis of its effectiveness.

Key words: teacher, educational activity, innovation, educational technology

Kadrlar tayyorlash milliy dasturida kadrlar tayyorlash tizimi va mazmunini mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyoti istiqbollardan, jamiyat ehtiyojlaridan, fan, madaniyat, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlaridan kelib chiqqan holda qayta qurish misolida aniq maqsadlarga yo'naltirilgan ko'rsatma va tamoyillar ko'rinishida o'z aksini topgan. Bugungi axborot jamiyatida o'qituvchilarning maqomi va rolini o'zgartirish zarurati, kasbiy tayyorgarlik sifatining pasayishi, pedagogik kasbni yegallashning yangi usullari va vositalarini ishlab chiqish bilan bog'liq pedagogik ta'limni modernizatsiya qilish mamlakatimizda pedagogik ta'lim tizimining muhim tarkibiy va asosli o'zgarishiga olib keldi. Avvalo, bu zamonaviy o'qituvchining yangilangan imidjini shakllantirishda aks yetdi - universal professional, professional harakatchan, nafaqat mavzu bo'yicha yuqori sifatli ta'limni amalga oshirishga tayyor, balki mustaqil o'rganish, yangi mavzu yo'nalishlari va harakat usullarini o'rganish, o'quv jarayonining turli ishtirokchilari bilan samarali muloqot qilish zamonaviy o'qituvchiga qo'yiladigan talablarni o'zgartirish, tabiiyki, bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy tayyorlashning maqsad parametrlari, mexanizmlari va vositalarining

o'zgarishiga olib keladi. Kasbiy pedagogik tayyorgarlik jarayoni va natijasiga qo'yiladigan talablar konspektini shakllantiruvchi asosiy g'oyalarni bayon qilish uchun o'qituvchining kasbiy standarti loyihalariga va ta'limni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash kontsepsiyasiga murojaat qilaylik.

O'qituvchining kasbiy standarti loyihasi zamonaviy jamiyatda o'qituvchining imidji, roli va funktsiyalarining kontseptual g'oyalarni tizimlashtiradi. Uning mazmuni o'qituvchi malakasi uchun asosiy talablarni o'z ichiga oladi (asosiy vakolatlar tavsifi o'z ichiga standarti umummilliy kesish) va mintaqaviy (hisobga hududining ijtimoiy-madaniy, demografik va boshqa xususiyatlarini hisobga olgan holda).

SHuningdek, o'qituvchining kasbiy tayyorgarligi davomida ta'lim muassasasining ichki standarti talablari va unda amalga oshiriladigan ta'lim dasturlarining o'ziga xos xususiyatlari hisobga olinishi mumkin. Binobarin, o'qituvchi o'quv dasturlari bo'lajak o'qituvchi zarur asosiy vakolatlar shakllanishini ta'minlash va mintaqa o'ziga xos va maxsus ta'lim muassasasi muvofiq to'ldirilsin bo'lishi qobiliyatiga yega bo'lishi kerak-mijoz.

O'qituvchining kasbiy me'yoriga muvofiq, kasbiy pedagogik tayyorgarlikning asosiy maqsadi talabalarning o'rganish qobiliyatini rivojlantirishdir. Bundan tashqari, bunday o'qitish uzluksiz, asosiy pedagogik faoliyat bilan organik bog'langan, o'z pedagogik ishini takomillashtirishga qaratilgan bo'lishi kerak.

O'qituvchi o'z pedagogik faoliyatida shaxs sifati sifatida o'z-o'zini tarbiyalash qobiliyatini namoyon yetishi lozim, u o'zgarishga tayyorligi, faolligi, yangilikka qodirligi, pedagogik ijodkorligi, mas'uliyat va qaror qabul qilishdagi mustaqilligida namoyon bo'ladi. O'z-o'zini rivojlantirish qobiliyatini rivojlantirish uchun kasbiy ta'lim dasturlari turli xil amaliyotlar, faol tadqiqot va loyiha faoliyatini o'z ichiga olishi kerak.

O'qituvchining o'rganish qobiliyati universal mavzu kompetensiyalarini o'zlashtirishni nazarda tutadi, ular orasida bo'lajak o'qituvchining AKT kompetensiyasiga alohida ye'tibor beriladi. AKT kompetentligi nafaqat ta'lim jarayonining maqsadlariga yerishish uchun axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan malakali foydalanishni o'z ichiga oladi, balki axborot jamiyatida o'qituvchilar va talabalar o'rtasida samarali hamkorlik qilish vositasiga aylanadi. Bunday o'qitish natijasida o'qituvchi o'quvchilar uchun umum ta'limiy harakatlar tizimini samarali shakllantirishga, ya'ni o'quvchilarini o'rganishga tayyorlashga qodir bo'ladi. Kasbiy pedagogik tayyorgarlik maqsadlarini o'zgartirish, tabiiyki, o'qituvchi tayyorlash sifatini baholash usullarining o'zgarishiga olib keladi. Zamonaviy o'qituvchining pedagogik faoliyatini baholash iste'molchilar (talabalar va ularning otionalari) fikr-mulohazalariga asoslangan va o'quvchilarning ta'lim darajasi, qobiliyatlari va qobiliyatlari, ularning rivojlanish xususiyatlari va haqiqiy ta'lim

imkoniyatlarini hisobga olgan integral ko'rsatkichlar bilan baholanishi kerak. SHuning uchun bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarlik sifatini baholash ham keng qamrovli bo'lishi va nafaqat ta'lim standarti talablarini qondirish nuqtai nazaridan, balki kelajakdagi o'qituvchining pedagogik tayyorgarligi natijalaridan talabalarni qondirish nuqtai nazaridan ham amalga oshirilishi kerak.

Ta'lim oluvchilarning pedagogik jihatdan moslashtirilgan fan asoslarini, o'quvchining rivojlanishi uchun turli xil ijtimoiy tajribani yegallashini ta'minlashga qodir "universal o'qituvchi" ni tayyorlash o'qituvchilik kasbining ijtimoiy jozibadorligini oshirishga olib kelishi kerak. Buning uchun pedagogik ta'limni modernizatsiyalashning bir qator vazifalarini hal yetish lozim:

- pedagog o'z faoliyatida imidji va pedagogik qadriyatiga sodiq ishlashi;

- pedagogik ta'lim dasturlarining o'zgaruvchanligini oshirish (boshqa sohada asosiy kasbiy tayyorgarlikka yega bo'lgan shaxslar uchun pedagogik kasbga kirish imkoniyati);

- asosiy oliy "bakalavr" ta'lim olish imkonini beradigan "umumkasbiy bakalavr" tizimini yaratish va oxirgi o'qish kurslarida ongli ravishda pedagogik ixtisoslikni tanlash;

- har qanday faoliyatning innovatsion pedagogik faoliyatiga mos texnologiyalar alohida taqsimlanishi zarur;

- kasbiy tayyorgarlik sifatini oshirish uchun ta'lim va boshqa tashkilotlar o'rtasida tarmoqni rivojlantirish;

- ta'lim oluvchilarni yuqori ko'rsatkichining innovatsion reyting tizimi bo'lishi;

- o'qituvchilarni mustaqil kasbiy attestatsiyadan o'tkazish, shuningdek bitiruvchilarni qo'llab-quvvatlash va o'qituvchilar malakasini oshirish tizimini yaratish;

SHunday qilib, pedagogik ta'limni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash kontseptsiyasi loyihasida pedagogik ta'lim sifatini oshirish va pedagogik ta'lim olishning innovatsion mexanizmlari va yo'llari taklif yetiladi. Sanab o'tilgan vazifalarning aksariyati innovatsion bo'lib, keng o'quv amaliyotida qo'llanilmaydi yoki amaliyotga tatbiq yetishning taniqli usullari ishlab chiqilmagan. Ularni ishlab chiqish va amalga oshirish o'quv jarayonining barcha ishtirokchilari, birinchi navbatda, oliy o'quv yurtlari va maktablar o'qituvchilarining faol innovatsion faoliyatini talab qiladi.

O'qituvchining innovatsion faoliyati-bu bo'lajak mutaxassislarni kasbiy tayyorlash jarayonida turli yangiliklarni ishlab chiqish va qo'llash orqali innovatsion rivojlanishni ta'minlash va kasbiy ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan pedagogik faoliyatning murakkab integral turi. Boshqacha aytganda, kasbiy tayyorgarlik sifatini oshirish uchun turli xil yangiliklardan foydalanish maqsadga muvofiq faoliyatdir.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Albert R.S., Runco M.A. Theories of creativity. – London: Newbury Park, 1990
2. В.П.Диденко. -М.: Просвещение, 1991. С.159 с
3. Педагогика: 1000 та саволга 1000 та жавоб / Мет. қўлл. У.И.Иноятов, Н.А.Муслимов, М.Усмонбоева, Д.Иноғомова. – Т.: Низомий номидаги ТДПУ, 2012. – 193 б.
4. Афанасьев В.Г. Научное управление обществом. М.: Политиздат, 1968. -С.14-15, 207 с.
5. Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса (Методические основы). М.: Просвещение, 1982. - С. 170-184.